

Dette værk er downloadet fra Slægtsforskernes Bibliotek

Slægtsforskernes Bibliotek drives af foreningen Danske Slægtsforskere. Det er et privat special-bibliotek med værker, der er en del af vores fælles kulturarv omfattende slægts-, lokal- og personalhistorie.

Støt Slægtsforskernes Bibliotek – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug. Videre publicering og distribution uden for husstanden er ulovlig.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Nyborg Realskole.

Skoleaaret 1865-66.

—•••••—

Nyborg.

Trykt hos N. G. Schmidt.

1866.

Statens pædagogiske Studiesamling
København V.

Efterretninger

om

Nyborg Realskole

for

Skoleaaret 1865-66.

ved

Sommel,
Cand. theol.
Skolens Forstander.

Nyborg.

Trykt hos H. G. Schmidt.

1866.

Afgangsexamen 1865.

Efterat Underviisningsplanen for Realskolen gjennem den med Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenets Approbation af 23de Maj 1863 ved Skolen oprettede 5te Klasse var gennemført, indgaves under 7de November 1864 Ansøgning til Ministeriet om, at Skolen i Genhold til Bekjendtgjørelsen af 28de Maj 1859 § 7 maatte blive undersøgt for derefter at erholde Bemyndigelse til i Overensstemmelse med nævnte Bekjendtgjørelse at afholde Realafgangsexamen med samme Retsvirkning som den ved Kjøbenhavns Universitet anordnede almindelige Forberedelsesexamen. Undersøgelsen af Skolen fandt Sted den 24—27de April f. A. af de af Ministeriet dertil bestfittede Commissairer, Professor Dr. Mundt og Provst Engelbreth, hvorefter den ansøgte Bemyndigelse blev Skolen meddeelt for det sædvanlige Tidsrum af 5 Aar ved følgende Skrivelse:

„Med Directionens behagelige Erklæring er hertil indkommet et Andragende, hvori Forstander for Nyborg Realskole, Hommel, i Genhold til Ministeriets Bekjendtgjørelse af 28de Maj 1859 har anholdt om Bemyndigelse for bemeldte Skole til for dens egne Elever aarlig at lade afholde en Afgangsexamen med samme Retsvirkning som den ved Ministeriets Bekjendtgjørelse af 1ste August 1857 anordnede Forberedelsesexamen ved Kjøbenhavns Universitet i dens lavere Grad, saavel som om at den i Medfør

af den førstnævnte Bekjendtgjørelses 7de Post til den Ende fornødne Undersøgelse af Skolens Tilstand maa blive foretaget.

Efterat den ommeldte Undersøgelse derpaa er bleven udført og Beretning om sammes Udfald afgivet til Ministeriet, skulde man nu tjenstligst melde, at den ansøgte Bemyndigelse herved meddeles Skolen for et Tidsrum af 5 Aar under de i Ministeriets ovennævnte Bekjendtgjørelse af 28de Maj 1859 ommeldte Vilkaar og nærmere Bestemmelser, samt saaledes at den omspurgte Examen bliver at afholde hvert Aar i Dagene fra den 8de til den 12te Maj, for indeværende Aar dog fra den 8de til den 11te Maj overeensstemmende med Skolens Forstanders derom fremsatte Begjæring.

Kjøbenhavn den 4de Maj 1865.

Bræstrup."

Ifølge de i denne Skrivelse omtalte nærmere Bestemmelser i Bekjendtgjørelsen af 28de Maj 1859 opstilles i § 1 følgende Forordninger ved Prøven i de forskjellige Fag:

- a. **Mødersmaalet.** Prøven heri er deels mundtlig deels skriftlig. Den mundtlige Deel indbefatter Boglæsning, hvorved der oplæses et Stykke Prosa og Poesi af en dansk Forfatter, og dansk Sproglære. Ved den skriftlige Deel forelægges 2 Stileopgaver, hvoraf den ene væsentlig skal gaae ud paa Gjengivelsen af et fra Underviisningen i Skolen bekjendt Stof, den anden maa kræve en fri Behandling af et Emne, der ligger indenfor den Forestillingskreds, som Skolen og Livet kan have udviklet hos Disciplen.
- b. **Historie.** Heri kræves, at Examinanden har tilegnet sig en Oversigt over den almindelige Verdenshistories Grundtræk og Hovedbegivenheder (i Omfang omtrentlig

som Rosfods fragmentariske Historie), og en klar og temmelig fuldstændig Udsigt over Fædrelandets Historie efter en Lærebog, som ikke blot giver en nogenlunde fylbdig Fremstilling af Statshistorien eller de ydre politiske Forholds Historie, men tillige meddeleer et Overblik over Statens og Folkets indre Forfatning og dennes Udvikling efterhaanden (saasom efter Allens Lærebog i Danmarks Historie til Skolebrug, som dog er udføreligere i den indre Forfatnings Historie end der udfordres).

- c. Geographi. Overhøringen bør omfatte fysisk og politisk Forbudsbeskrivelse (omtrentlig i samme Omfang som i Munthes Geographi ved Welschow eller Nimestads mindre Lærebog i Geographi) tilligemed de uundværligste Sætninger af den mathematisk Geographi, hvortil vil kræves, at Underviisningen gives i samme Omfang som i de lærde Skolers øverste Realklasser.
- d. Arithmetik, som bør være lært saaledes, at der haves et klart Begreb om de elementære Regningsoperationer, om positive og negative, hele og brudne, rationale og irrationale Tal, samt Færdighed i practisk Regning. Derhos forlanges Øvelse i at løse simplere Ligninger af første Grad med een eller flere Ubekjendte, samt Bekjendtskab med Logarithmer og Øvelse i deres Brug. Bogstavbetegnelser og de sædvanligste Transformationer af Bogstav-Udtryk bør være saavidt indøvede, som det til en tydelig Forstaaelse af ovennævnte Indhold er nødvendigt. Ved Examen bliver 2 Regneopgaver, af hvilke den ene bør kræve Anvendelse af Logarithmer, skriftlig at besvare.
- e. Geometri. Deraf fordres Plangeometriens Hovedsætninger og deres practiske Anvendelse, navnlig til Udmaaling af plane Arealer. Af Stereometrien for-

des kun de vigtigste Sætninger om Legemers og Fladers Udmaaling. I Geometri forelægges ingen særskilt skriftlig Opgave, hvorimod Examinanden ved Overhøringen maa lægge for Dagen, at han forstaaer Anvendelsen af Passer og Lineal til Constructioners Udførelse paa Papiret.

- f. Lydst, hvori kræves, at Examinanden med Lethed og Sikkerhed kan forstaae jevn Prosa og besidder antagelig Fasthed i Grammatikens Hovedregler og Kjendskab til det almindelige Ordforraad. Prøven anstilles saavel i et i Skolen lært Pensum af mindst 200 almindelige Octavsider som i Stykker af tydske Skribenter, der ikke ere læste.
- g. Naturhistorie. Deri fordrøes en Oversigt over Dyrenes og Planternes Væsen og karakteristiske Udviklingsformer (efter kortsatte Lærebøger, saasom Lützens Begyndelsesgrundene af Dyrerigets Naturhistorie og Bramsens, Dreyers, Petits eller Baupells Lærebøger i Planterigets Naturhistorie).
- h. Skrivning og Tegning. Udsaldet af Prøven heri bedømmes ikke blot efter en Prøvestrift og en Prøvetegning, som udføres forinden Examen under Underviisningen for at fremlægges ved Examen, men tillige efter den ydre Behandling af de skriftlige Examenubarbejdsler.

I § 2 bestemmes, at Udsaldet af Examen ikke tilkjendegives ved forskellige Charakterer, men alene ved Udtrykket „Bestaaet“ eller „Ikke-Bestaaet“, saaledes at „Bestaaet“ kan gives Tillæget „med Udmærkelse“. Hertil er af Ministeriet givet følgende Regler angaaende Beregningen af Charaktererne for de enkelte Fag:

1. Specialkaraktererne og deres Værdier blive: ug. = 8, mg. = 7, g. = 5, tg. = 1, mdl. = $\div 7$, slet = $\div 23$.
2. Der gives 9 Specialkarakterer af indbyrdes lige Vægt, nemlig for: 1. Boglæsning med dansk Sproglære, 2. Skriftlig Udarbejdelse i Modersmaalet, 3. Historie, 4. Geographi, 5. Arithmetik med practisk Regning, 6. Geometri, 7. Lydst, 8. Naturhistorie, 9. Skrivning og Tegning under Cet.
3. For at bestaae Examen med Udmærkelse kræves en Værdi af 5 ug. og 4 mg., altsaa mindst 68 Points; for at bestaae Examen 4 g. og 5 tg., altsaa mindst 25 Points.

Naar en Examinand i noget Fag ikke kan opnaae Charakter, ansees han for ikke at have bestaaet.

I § 3. At Ingen kan stedes til den omhandlede Examen, med mindre han, som Discipel i Skolen, har deeltaget fuldstændig i Underviisningen i det Ringeste de 2 sidste Aar af Skolens Cursus til Afgangsexamen.

I § 5 og 6 indeholdes Bestemmelser med Hensyn til Controllen ved Examens skriftlige og mundtlige Deel. Ved den skriftlige Prøve skal Tilsynet føres af en af Skolens Lærere, som af Skolens Bestyrer dertil vælges og ikke maa være Lærer i det Fag, hvortil Opgaven hører. Desuden skal en af Skolebestyreren med vedkommende Censurs Minde antagen Opsynsmand være tilstede, i hvis Nærværelse den forseglede Opgave aabnes i Examenslokalet, efterat alle Examinander ere samlede, og som betegner enhver afleveret Udarbejdelse med sit Navn. Den mundtlige Examen overværes af tvende Censorer. Den ene af disse Censorer, der maa være i Besiddelse af mathematisk Kundskab, udnævnes af Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet, den anden af Skoledirectionen forsaavidt ikke i Kjøbenhavn den administrerende Directeur for Skolevæsenet, paa Landet Districts-

provsten, maatte være villig til at overtage dette Hverv. Examensproven i ethvert Fag censureres tillige af den examinerende Lærer. De censurerede skriftlige Udarbejdelser blive at indsende til bemeldte Ministerium, hvis det af Samme forlanges.

I Genhold til den givne Bemyndigelse afholdtes derefter Afgangsexamen første Gang ved Skolen i Dagene den 8—11te Maj s. A., de 2 første Dage skriftlig, de 2 sidste mundtlig. Som Examenskommisfaires fungerede Professor Dr. Mundt paa Ministeriets Begne og Sognepræsten i Nyborg Pastor Schaper paa Skoledirectionens Begne, idet Provst Engelbreth havde ønsket sig fritaget, samt efter disses Opfordring const. Underlæge ved 19de Bat. cand. med. & chir. Wiberg som Censur i Naturhistorie.

Opgaverne til Examens skriftlige Deel vare følgende:

Udarbejdelse i Modersmaalet.

1. Efter en kort Udsigt over Krigene imellem Frankrig og England i Middelalderen at fortælle Frankrigs Befrielse fra Engländernes Herredømme.
2. Hvilken vigtig Rolle spille Græssene i Menneskehedens Historie?

Mathematisk og Regning.

1. a. En Mand indsætter ved sin Søns Fødsel i en Sparekasse, hvor der beregnes $3\frac{1}{2}\%$ p. a., 125 Rd., der med Tillæg af Renter og Rentes Rente skal blive staaende til Sønnens 22de Aar. 5 Aar derefter ønsker han, at der samtidig med Udbetalingen til denne Søn skal udbetales en anden Søn en ligesaa stor Sum som hlin; men han kan nu faae sine Penge anbragte hos et Handelskhus, der tilbyder $4\frac{1}{2}\%$ p. a. Der spørges, hvormeget han skal indbetale for den sidste Søn, naar Renten hos Handelskhuset lægges aarlig til Capitalen, medens den i Sparekassen beregnes halvaarlig.
- b. En Mand har forpagtet en Gaard for en aarlig Afgift af 1325 Rd. og skal give 10 Rd. for hver Tønde Agerland af god Bonitet, 7 Rd. for hver Tønde Land Eng og 3 Mk. for hver Tønde Land af Resten, der er af slet Bonitet. Han veed, at Antallet af Tønder Agerland af den gode Bonitet forholder sig til den halve Differens, der fremkommer ved at subtrahere Engen fra dette Agerland, som 28 til 9, og Antallet af Tønder Land af den slette Bonitet for

holder sig til den halve Sum af Engen og denne Jord som 80 til 47. Hvor mange Tønder Land er der af hvert Slags?

2. a. En Kjøbmand forskriver fra Breslau 8 Stkr. Lærred à 123 $\frac{1}{12}$ schlesiske Alen, hvilket ialt beregnes ham til 440 $\frac{1}{2}$ preussiske Thaler. Hvor meget maa han i danske Penge have i Udsalgspriis for en dansk Alen, naar Forsendelsesomkostningerne have beløbet sig til 12 $\frac{1}{2}$ % og han vil tjene 10 %?

881 danske Alen = 1006 schlesiske Alen.

100 preussiske Thaler = 132 $\frac{7}{12}$ Rd. R. M.

(Svaret forlanges i Rd. og St. uden Brok.)

- b. Ved Anlæget af en Vandledning skal der paa en Strækning af 126 Fod graves en Tunnel, der har Form af en ret Cylinder med en Diameter af 5 Fod. Den udgravede Jord skal anvendes ved Udfylningen af en Canal, der har en Brede af 7 Fod og en Dybde af 2 $\frac{1}{4}$ Fod. Hvor lang en Strækning af Canalen vil kunne fyldes, og hvor mange Læs Jord vil der i dette Diemed være at flytte, naar Fadingen af Bognene, hvorpaa Jorden bortkjæres, og som hvergang nøjagtig fyldes, er 1 Fod 9 Tommer høj, 2 Fod 3 Tommer bred foroven, 1 $\frac{1}{2}$ Fod bred forneden og overalt 6 Fod lang?

Til Examen indstillede sig 2 af Skolens Disciple:

1. Lind, Theodor Christian, Stedson af Borgerrepræsentant Bognmand P. Hansen i Nyborg, født den 28de August 1849, indtraadt i Skolen den 1ste October 1856.
2. Bondo, Gumme Christian, Søn af Maler Bondo i Odense, født den 31te October 1848, indtraadt i Skolen den 1ste September 1857.

Begge „bestode“ Examen, den Førstnævnte „med Udmærkelse“, med følgende Charakterer i de enkelte Fag:

	Bopæling med dansk Grammatik.		Udarbejdede i Modermaalet.	Historie.	Geographi.	Arithmetik med practisk Regning.	Geometri.	Lyst.	Naturhistorie.	Skribning og Regning.	Antal Points.
Lind	mg.	mg.	ug.	mg.	ug.	ug.	ug.	ug.	mg.	mg.	68
Bondo	mg.	mg.	ug.	mg.	ug.	ug.	ug.	mg.	mg.	mg.	66

Meddelelser om Skolen for det forløbne Skoleaar 1865-66.

Ved Begyndelsen af Skoleaaret udgjorde Discipelantallet 80, hvortil i Aarets Løb er kommet 18, medens der er udgaaet 18 (6 ved Confirmation, 10 paa Grund af Forældrenes Bortrejse fra Byen, 1 til Odense Cathedralsskole og 1 til en privat Skole her i Byen). Discipelantallet er saaledes for Øjeblikket 80, fordeelte i Skolens 5 Klasser med

19 i 1ste Klasse
27 i 2den —
13 i 3die —
15 i 4de —
6 i 5te —

Fri Underviisning paa Skolen nyder for Tiden 4 Disciple, 9 betale halv Skolecontingent, og for 2 betales Skolepengene af Hans Majestæts Civilliste. For enhver af de øvrige Disciple betales maanedlig i Skolepenge i 1ste Klasse 1 Rd. 48 St., i 2den Klasse 2 Rd., i 3die Klasse 2 Rd. 48 St., i 4de og 5te Klasse 3 Rd. med Moderation for flere Brødre, saaledes at for 2 Brødre afdrages i den maanedlige Betaling 2 Mk. for hver, for 3 Brødre 3 Mk. for hver og for 4 Brødre 4 Mk. for hver.

Underviisningen paa Skolen er bleven meddeelt af:

Forstanderen i Mathematikk i 3die, 4de og 5te Kl., Lydst i 2den og 3die Kl., 1 Time ugentlig Regning med hver af de 3 øverste Klasser.

- Hr. C. Langberg i Historie og Geographi gennem hele Skolen, Dansk i 4de og 5te Kl.
 Hr. L. Hoyer i Engelsk gennem hele Skolen, Lydst i 1ste, 4de og 5te Kl., Dansk i 1ste, 2den og 3die Kl.
 Hr. C. Jørgensen i Naturhistorie og Fransk gennem hele Skolen, Religion i 2den og 3die Kl.
 Hr. L. Jørgensen i Regning i 2den, 3die, 4de og 5te Kl.
 Hr. Krigsassessor Koch i Skrivning gennem hele Skolen, Regning i 1ste Kl.
 Hr. Pastor Tolstrup i Religion i 4de Kl.
 Hr. J. Høeg i Religion i 1ste Kl.
 Hr. Krigsassessor Petersen i Tegning.
 Hr. Organist Simonsen i Sang.
 Gymnastiklærer ved 19de Bataillon Hr. Petersen med Assistenten i Gymnastik og Svømning.

Undervisningsfagene's egentlige Timeantal har været:

	1ste Kl.	2den Kl.	3die Kl.	4de Kl.	5te Kl.
Dansk	10	7	4	4	4
Religion	2	3	3	4	"
Lydst	2	4	4	4	4
Engelsk	"	3	3	3	2
Fransk	"	"	2	3	2
Historie	"	2	3	3	4
Geographi	2	2	2	2	3
Naturhistorie	"	2	2	2	3
Geometri	"	"	3	3	3
Arithmetik	"	"	2	3	3
Regning	6	5	3	3	2
Skrivning	5	6	4	1	1
Tegning	"	"	2	2	2

I Sang undervises de 4 nederste Klasser 1 Time egentlig hver Klasse; i Gymnastik og Svømning undervises alle Skolens Disciple 2 Timer egentlig samlede.

I Skoleaaret ere følgende Affnit gennemgaaede i de forskjellige Fag:

Dansk.

1ste Klasse (Hoyer). Hjorts Børneven Side 63 til 206. Cursorisk Læsning. Øvelse i Stavning og Affskrivning efter en trykt Bog. De fleste af Brodersens og Hømmels „Digte til Udenadslæsning“ ere lærte.

2den Klasse (Hoyer). Øvelse i Læsning og Gjengivelse af det Læste. Hjorts Børneven 2den, 3die og 4de Deel. En Deel Vers ere lærte udenad efter Brodersens og Hømmels „Digte til Udenadslæsning“. I Grammatik er mundtlig meddeelt en Oversigt over Ordklasserne, Pronomerne og det regelmæssige Verbums Conjugation. 4 Timer ugentlig Rettskrivning efter Dictat.

3die Klasse (Hoyer). Læsning efter Hjorts Børneven og andre lettere Bøger af historisk Indhold. Nogle Digte ere lærte udenad efter Brodersens og Hømmels „Digte til Udenadslæsning.“ Efter Boysens danske Grammatik er gennemgaaet Ordklasserne og Sætningslæren. 1 Time ugentlig Analyse. 2 Stile ugentlig: Dictat og Gjengivelse af et oplæst Emne.

4de Klasse (Langberg). Boysens danske Grammatik lært og indøvet ved stadig Analyse. Læst deels efter Holsts større poetiske Læsebog, hvoraf flere Stykker ere lærte udenad, og i Prosa deels efter Hjorts Børneven, deels Holberg, Ingemann, Mølbech og H. C. Andersen. 2 Stile ugentlig: Dictat, Gjengivelse af et oplæst Stykke, lettere især fortællende Dpgaver.

5te Klasse (Langberg). 1 Time ugentlig er anvendt til grammatikalske Øvelser, 1 Time til Læsning af fortrin-

ligere danske Forfattere, især Øhlenschläger og Jungemann, med en kort Udsigt over Literaturhistorien. 2 Stille ugentlig af forskjelligt Indhold (historisk, beskrivende, raisonnerende) med stadigt Hensyn til Anvendelsen af Disciplenes Kundskaber og Læsning.

Religion.

1ste Klasse (Høeg). Fortællingerne af det gamle Testamente ere mundtlig gennemgaaede efter Schnorr v. Carolsfelds Billeder til Bibelen. Nogle Psalmer.

2den Klasse (Fungersen). Efter Balslevs Bibelhistorie det gamle Testamente indtil Rigets Deling. Af Luthers Catechismus de 10 Bud og de 3 Troens Artikler. Psalmer.

3die Klasse (Fungersen). Efter Balslevs Bibelhistorie det nye Testamente. Efter Balslevs Forklaring Loven, A. tillige Herrens Bøn. Psalmer.

4de Klasse (Tollstrup). Det gamle Testaments Bibelhistorie efter Balslev med Tilfortælling. Af Luthers Catechismus ved Balslev Loven og Sacramenterne. Fortalt Kirkehistorie. Psalmer.

Lydst.

1ste Klasse (Hoyer). Dplæsning af 20 Sider i Hallagers Læsebog fra Side 34; ordret Oversættelse med de tilhørende Gloser Side 1—14.

2den Klasse (Hommel). Hallagers Læsebog Side 78—94, 115—122 og 142—166. Oversættelse med tilhørende Gloser. Af Grammatiken er gennemgaaet Hjelpeverberne, det regelmæssige Verbum og Talordene samt efter Fürs Art Declination af Ord med fuldstændig og ufuldstændig Flexion, Adjectiver, Pronomer og Substantiver, hvilket er indøvet med de i Lectierne forekommende Ord.

3die Klasse (Hommel). Kungs Læsebog Side 34—62, 100—129 og 158—168. Efter Meyers Grammatik og Fürs Ark Formlæren (de vigtigste af de uregelmæssige Verber). 1 Time egentlig er anvendt til Analyse og skriftlig Oversættelse til Tydsk efter Grønbergs Stiiløvelsesbog til IX. (Brugen af det relative Pronomen).

4de Klasse (Hoyer). Schillers „Geschichte des dreißigjährigen Kriegs“ A. Side 355—425, B. Side 355—397. Formlæren efter Meyers Grammatik og Fürs Ark, af Syntaxen om Artiklens Brug, om Styrelsen (alle de vigtigere Regler) og Hovedreglerne for Ordstillingen efter Simonsens Syntax. 1 Stiil egentlig efter Grønbergs Stiiløvelsesbog A. til ind i Stykket XVIII., B. til XIII. b.

5te Klasse (Hoyer). Schillers „Geschichte des etc.“ A. Side 344 til Enden, B. Side 355—467. Formlæren efter Meyers Grammatik og Fürs Ark, de vigtigste Afsnit af Syntaxen efter Simonsens Syntax. Analyse. 1 Stiil egentlig efter Lorenzens Stiiløvelser. Hjorts prosaiske Læsebog er benyttet til cursorisk Læsning.

Engelsk.

2den Klasse (Hoyer). A. Listovs Elementarbog fra Begyndelsen til 15de Stykke med tilhørende Glosor. 15de Stykke er benyttet cursorisk med de bedste Disciple. B. Listovs Ledetraad til 13de Stykke (det 17de Stykke er forbigaaet) med de vigtigste Glosor. Stykkerne ere mundtlig gennemgaaede og samtidig er af Grammatiken givet en Oversigt over Substantivers og de personlige og possessive Pronomers Bøjning. Efter Rosings Formlære er lært Hjælpeverberne og et regelmæssigt Verbums Conjugation.

3die Klasse (Hoyer). Listovs Elementarbog A. fra Stykke

13 til Enden, B. fra Stykke 10 til 22, med tilhørende Glosser. Stykkerne lere mundtlig gennemgaaede og det Vigtigste af Formlæren indøvet efter Rosings Formlære, af de uregelmæssige Verber ikkun de i Elementarbogen forekommende. 1 Stil ugentlig ved Oversættelse af Læsebogens danske Stykker.

4de Klasse (Høyer). A. Nepp „English Stories“ Side 1—18 og 49—75. B. Listovs Elementarbog fra 17de Stykke til Enden. Efter Rosings Grammatik er Formlæren gennemgaaet og især alle de alm. forekommende uregelmæssige Verber indøvede. 1 Stil ugentlig ved Gjengivelse paa Engelsk af Elementarbogens danske Stykker.

5te Klasse (Høyer). Nepp „English Stories“ A. Side 67—116, B. Side 49—89. Cursorisk er lært det Meste af samme Bogs sidste Fortælling: „The Land-Shark“ og forskjellige Afsnit i Marryats „The Mission“. Af Grammatiken er Formlæren repeteret og de vigtigste af Syntagens Regler ere indøvede ved Gjennemgaaelsen af den ugentlige Stil efter Listovs Stiløvelsens første Afdeling.

Franst.

3die Klasse (Jungersen). Ahns Lærebog A. Nr. 47—80, B. Nr. 1—36. Stykkerne ere mundtlig og skriftlig gennemgaaede og den dertil hørende Grammatik indøvet.

4de Klasse (Jungersen). Ahns Lærebog A. Nr. 123 til Enden af 1ste Deel samt i 2den Deel „La Belle et la Bête“ og „Les trois souhaits“, B. af 1ste Deel Nr. 81—122 og af 2den Deel Nr. 70—80. Stykkerne tilligemed Grammatiken indøvet som i 3die Kl.

5te Klasse (Jungersen). Borrings Læsebog for Mellemklasserne Side 1—42. Ahns Lærebog 2den Deel Nr. 1—40 skriftligt og mundtligt med tilhørende Grammatik.

Historie.

- 2den Klasse** (Langberg). Thriges Udtog af Fædrelandets Historie indtil 1448. Det Vigtigste af Nordens Gudelære og Sagnhistorie er mundtlig gjennemgaaet.
- 3die Klasse** (Langberg). Efter Thriges Fædrelandshistorie forfra til Frederik III. Efter Kosfods fragmentariske Verdenshistorie indtil Middelalderen. I begge Historier indøvet chronologisk Doversigt.
- 4de Klasse** (Langberg). Efter Allens Udtog af Fædrelandshistorien til den oldenborgske Stamme. Efter Kosfods Verdenshistorie Middelalderen til 1517 samt repeteret den ældre Historie. Indøvet chronologisk Doversigt i begge.
- 5te Klasse** (Langberg). Allens Fædrelandshistorie forfra til Frederik VII. Kosfods Verdenshistorie forfra til 1815, med Tilføjende af mundtlige Foredrag ved de vigtigere Begivenheder, med chronologisk og synchronistisk Doversigt samt Kongerækkerne i Hovedlandene.

Geographi.

- 1ste Klasse** (Langberg). Hovedtrækkene af de 5 Verdensdele; udførligere Doversigt af Evropa.
- 2den Klasse** (Langberg). Doversigt over de 5 Verdensdele efter Langbergs forberedende Geographi. Udførligere Doversigt af Danmark.
- 3die Klasse** (Langberg). Efter Thriges Geographi alle Landene i Evropa. Repeteret Doversigt over de andre Verdensdele.
- 4de Klasse** (Langberg). Efter Welschovs Geographi Evropa og Asien. Indledning til Afrika og Amerika.
- 5te Klasse** (Langberg). Efter Welschovs Geographi alle Landene i Evropa, Asien, Afrika, Amerika og Australien;

Hovedtrækkene af den mathematisk Geographi og de almindelige Træk af den physiske Geographi.

Naturhistorie.

2de Klasse (Jungersen). Efter Lützens Begyndelsesgrundene af Dyrerigets Naturhistorie A. Fuglene, B. Patteddyrene.

3die Klasse (Jungersen). Efter samme Bog A. Bløddyrene, B. Krypdyr, Padder og Fiske.

4de Klasse (Jungersen). Efter samme Bog A. Edderkopper, Lufindbeen, Krebs og Orme samt „Mennesket“, B. Insekterne. Efter Strøms Plante lære A. fra de Kronløse til Planternes Sammensætning og Liv, B. forfra til de Halvkronede.

5te Klasse (Jungersen). Efter samme Bøger A. hele Zoologien og hele Botaniken, B. af Zoologien: Pattedyr, Fugle, Krypdyr, Padder og Fiske, af Botaniken: forfra til Planternes Sammensætning og Liv.

Geometri.

3die Klasse (Hommel). Efter Mundts Geometri (Udg. 1861) A. fra Nr. 67—193, B. forfra til Nr. 73.

4de Klasse (Hommel). Efter samme Bog A. fra Nr. 265—407. B. fra Nr. 160—280. Begge Afdelinger have 1 Gang om Ugen havt Opgaver til plane Figurers Beregning.

5te Klasse (Hommel). A. Repeteret Mundts Geometri (Udg. 1858) og af Stereometrien de vigtigste Sætninger om Legemers og Fladers Udmaaling, B. Efter Mundts Geometri fra 544 til Enden samt af Stereometrien det samme som A. Disciplene have hyppigt havt Opgaver til plane Figurers og Legemers Beregning.

Arithmetik.

3die Klasse (Hommel). Steens Arithmetik A. § 22—43, B. § 1—22 med Tilhørende mathematifse Opgaver. Samtidig er Mundts Regnebog gennemgaaet fra § 1 til 53, hvorved det i Arithmetiken Læste er givet Anvendelse paa praktisk Regning.

4de Klasse (Hommel). Samme Bog A. § 54 til Enden, B. § 35—53 med tilhørende Opgaver og Repetition af det tilsvarende i Mundts Regnebog. Desuden have Klassens Disciple 1 Time ugentlig været øvede i at løse Ligninger af 1ste Grad med 1 Ubekjendt.

5te Klasse (Hommel). Efter Steens Algebra Læren om Potens og Rod med tilføjede Opgaver til at udføre de forskjellige Regningsarter med hele og brudne Polynomer, der indeholde Potenser samt irrationale Størrelser. A. har desuden repeteret Steens Arithmetik. Med Klassens Disciple er Regning med Logarithmer gennemgaaet efter Steens Algebra og fornemmelig efter Mundts Regnebog. Ligninger af 1ste Grad med 1 og flere Ubekjendte samt Opgaver, der kræve Anvendelse af Logarithmer.

Regning.

1ste Klasse (Koch). Efter Nissens Regnebog de 4 Regningsarter med ubenævnte Tal. Talsystemet. Øvelse i Hovedregning.

2den Klasse (Førgensen). Efter Grünfeldts Regnebog de 4 Regningsarter med benævnte Tal og Regulabetri med hele Tal. Øvelse i Hovedregning.

3die Klasse (Førgensen). A. Broksregning efter Mundts Regnebog, B. Repetition efter Grünfeldts Regnebog.

4de Klasse (Førgensen). A. Mundts Regnebog indtil „Kubikrod“ med Opgaver af Grünfeldts Regnebog indtil

Fladers og Legemers Beregning. B. Brøksregning efter begge Bøger.

5te Klasse (Førgensen). Mundts Regnebog fra „Kubikrod.“ Blandede Opgaver.

Tegning.

Efter Prof. Hølsteds Tegnesystem gennemgaaet 2det og 3die Hefte, derefter geometrisk Tegning efter Prof. Simonsens Fortegninger; endelig Ovelse i efter forudgaaet Opmaalning at udfæste Tegninger i formindsket Maalestok af en eller anden Gjenstand. I 5te Klasse øves Disciplene desuden i Frihaandstegning.

Sang.

Med Sangunderviisningen øves Disciplene i 2-stemmig Sang. Kjendskab til Modernes Benævning og Værdi, Taktinddeling o. s. v. meddeles lejlighedsviis i Timerne.

Skolens naturhistoriske Samling

er bleven forøget med følgende Gjenstande:

Skelet af *Rana platyrhinos*, Frø.

Kranie af *Mustela erminea*, Løkat.

Kranie med en Deel af Skelettet af en Dvælerflange, *Coronella* sp. og af en Giftflange, *Trigonocephalus*, med præpareret Giftkjertel (Amerika).

Udstoppet:

Inuus Rhesus, Ube (Ostindien).

Lutra vulgaris, Odder.

Cavia Cabaja, „Marvøin“.

Meles Taxus, Grævling.

Hypudæus amphibius, Vandrotte.

Dasyurus manglei, Pungmaar (Ny Holland).

Aquila albicilla, Havørn.

Falco milvus, Glente.

„ *subbuteo*, Lærkesfalk.

Strix noctua, Minerva's Ugle.

Corvus frugilegus, Kornkrage.

- Turdus viscivorus*, Dobbelt Kramsfugl.
„ *iliacus*, Blindrosfjel.
Fringilla chloris, Grønriisf.
„ *canabina*, Tornriisf.
Emberiza nivalis, Snekef.
Sylvia rubecula, Rødfjell.
Upupa epops, Hærfugl.
Muscicapa grisola, Graa Fluesnapper.
Accentor modularis, Graairisf.
Bombycilla garrula, Sidenfvands.
Alauda cristata, Lovkærfe.
Cinclus aquaticus, Vandstær.
Psittacus aestivus, Bagegøje.
Yunx torquilla, Bendehals.
Caprimulgus europæus, Natravn.
Columba palumbus, Ringdue.
Pavo cristatus, Paafugl.
Tetrao tetrix, Urhøne. Han og Hun.
„ *bonasia*, Sjerpe.
Machetes pugnax, Brudehane. Han og Hun.
Totanus glareola, Kjærstnepe.
Scolopax gallinula, Enkelt Bekkasin.
„ *gallinago*, Dobbelt Bekkasin.
Crex pratensis, Bagtelkonge.
Tringa islandica, Islandsk Strandløber.
Sterna nigra, Sert-Lerne.
Anas fusca, Fløjsand.
„ *marila*, Bjergand.
„ *clangula*, Svinand. Han og Hun.
„ *penelope*, Pibeand. Han og Hun.
Carbo cormoranus, Skarv.

Lørrer:

- Emys europæus*, Sumpskildpadde (Mallaga).
Fulgora laternaria, Lygtedrager (Bogota).
Gryllotalpa vulgaris, Jordkrebs.

I Spiritus:

- Udviklingsstrin af *Rana esculenta*, den grønne Frø.
Tænia coenurus, Hundens Vandelorm.
Gordius, Traadorm.
Aphrodite, Guldmuus.

Rede af *Mygale nidulans*, Fugle-Edderfop (Bogota).

Af Herr Langberg har Skolen modtaget som Gave et Exemplar af
Kjærbøllings Afbildninger af Danmarks Fugle.

Discipel-Bibliothek.

Ved maanedlige Bidrag af Skolens Disciple saavel som ved Gaver er der under Hr. Jungersens Bestyrelse bleven oprettet ved Skolen et Bibliothek til Mærkabslæsning for Skolens Disciple, der dog paa Grund af den korte Tid, det endnu har bestaaet, ikkun tæller c. 50 Bind, og hvorfra Ullaanet skeer 2 Gange om Ugen.

Fortegnelse over de Bøger, som skulle benyttes ved Underviisningen i Skoleaaret 1866-67.

1ste Klasse.

Hjorts Børneven. Trydes Digte og Rim. En Psalmebog. Hallagers tydske Læsebog. Nisens Regnebog i ubenævnte Tal. En Regnetabel.

2den Klasse.

Hjorts Børneven. Digte til Udenadslæsning ved Brodersen og Hommel. Balslevs Bibelhistorie. Luthers Catechismus. En Psalmebog. Hallagers tydske Læsebog. Jürs Ark. A. Listovs engelske Elementarbog. B. Listovs Ledetraad. Kortsattet engelsk Formlære ved Rosing. Lhriges Fædrelandshistorie. Langbergs den nordiske Gudelære. Langbergs Aarbog i den danske Historie. Langbergs forberedende Geographi. Lützens Begyndelsesgrundene af Dyrerigets Naturhistorie. Grünfeldts Regnebog. Bøisens Sangbog. Et Atlas.

3die Klasse.

Hjorts Børneven. Digte til Udenadslæsning ved Brodersen og Hommel. Bøysens danske Grammatik. Balslevs Bibelhistorie. Balslevs Forklaring til Luthers Catechismus. En Psalmebog. Rungs tydske Læsebog for de lavere Klasser. Jürs Ark. A. Meyers tydske Grammatik. B. Simonsens tydske Formlære. Grønbergs tydske Stiiløvelsesbog. Listovs engelske Elementarbog. Rosings engelske Formlære. Ahns Lærebog i det franske Sprog. Koføds fragmentariske Verdenshistorie. Lhriges Fædrelandshistorie. Langbergs den nordiske Gudelære. Langbergs Aarbog i den danske Historie. Lhriges Geographi. Lützens Dyrerigets Naturhistorie. Mundts Geometri. Steens elementære Arithmetik med tilhørende Opgaver. Mundts Regnebog. Bøisens Sangbog. Et Atlas.

4de Klasse.

Høllts større poetiske Læsebog. Bøysens danske Grammatik. Balslevs Bibelhistorie. Balslevs Forklaring. Det nye Testamente. En Psalmebog. Schillers „Geschichte des dreißigjährigen Kriegs.“ Meyers tydske Gram-

matik. Simonfens tydske Syntax. Jürs Ark. Granbergs tydske Stiiløvelfebog. Et tydsft Lexicon. Nepps „English Storios“. Lilstovs engelfke Clementarbob. Rofings engelfke Formlære. Ahns Lærebog i det franfke Sprog. Rofods fragmentarifke Verdensbiftorie. Allens Udtoq af Fædrelandsbiftorien. Langbergs den nordifke Gudelære. Velfcbovs Geographi. Lütkenf Dyrerigetf Naturbiftorie. Strømf Plantelære. Mundtfs Geometri. Steenf elementære Arithmetik med tilbørende Dpgaver. Mundtfs Regnebob. Boifens Sangbob. Et Atlas. Et Tegnebefik.

5te Klaffe.

Pofitfs ftørre poetifke Læfebog. Boyfenf danfke Grammatik. Schillers „Gefcbichte des dreifsigjåhrigen Kriegf“. Meyers tydske Grammatik. Simonfens tydske Syntax. Jürs Ark. Et tydsft Lexicon. Lorenqens tydske Stiiløvelfer. Nepps „English Storios.“ Rofings engelfke Formlære. Lilstovs Stiiløvelfer 1fte Afdeftng. Borrings franfke Læfebog for Mellemklafferne. Ahns Lærebog i det franfke Sprog. Rofods fragmentarifke Verdensbiftorie. Allens Udtoq af Fædrelandsbiftorien. Langbergs den nordifke Gudelære. Velfcbovs Geographi. Lütkenf Dyrerigetf Naturbiftorie. Strømf Plantelære. Mundtfs Geometri. Mundtfs Stereometri. Steenf Arithmetik med Dpgaver. Steenf Algebra. Mundtfs Regnebob. La Lande's logarifmifcb-trigonometrifke Tafeln (Tæcbnifker-Udgvaben ved Kbhler). Et Atlas. Et Tegnebefik.

Deftuden fkal enbver Difciipel være forfynet med en Cbarakterbob, en Table famt Skrive-, Tegne- og Stiilebøger i det Fermat og med Bind af den Farve, fom er beftemt for bvert Slagf.

Skolens Examinet

villie blivie afholdte i følgende Orden:

Afgangsexamen.

Den fkriftlige Deel.

Tirfddag den 8de Maj. Kl. 9—12. 1fte Udarbejdelfe i Modersmaalet.

Kl. 3—6. 1fte mathematifft Dpgave.

Onfddag den 9de Maj. Kl. 9—12. 2den Udarbejdelfe i Modersmaalet.

Kl. 3—6. 2den mathematifft Dpgave.

Den mundtlige Deel.

Fredag.	Kl. 9.	Mathematik.
	Kl. 11.	Historie og Geographi.
	Kl. 3.	Tydst.
Løvedag.	Kl. 9.	Danst.
	Kl. 10 ¹ / ₂ .	Naturhistorie.

Marseramen.

Den skriftlige Deel.

Tirsdag den 8de Maj.	Kl. 9.	5te Kl.	Danst Stiil.
		4de Kl.	Mathematik og Regning.
		3die Kl.	Danst Stiil.
		2den Kl.	Regning.
	Kl. 3.	5te Kl.	Tydst Stiil.
4de Kl.		Tydst Stiil.	
Onsdag den 9de Maj.	Kl. 9.	5te Kl.	Mathematik og Regning.
		4de Kl.	Danst Stiil.
		3die Kl.	Regning.
		2den Kl.	Danst Stiil.
	Kl. 3.	5te Kl.	Engelsk Stiil.

Den mundtlige Deel.

mandag den 14de Maj.

Kl. 9.	5te Kl.	Tydst og Engelsk (Hoyer).
	4de Kl.	Arithmetik (Hommel).
	3die Kl.	Historie (Langberg).
Kl. 11.	4de Kl.	Historie (Langberg).
	3die Kl.	Mathematik (Hommel).
Kl. 1.	2den Kl.	Tydst (Hommel).
	1ste Kl.	Danst (Hoyer).

Tirsdag den 15de Maj.

Kl. 9.	5te Kl.	Mathematik (Hommel).
	4de Kl.	Engelsk (Hoyer).
	3die Kl.	Franst (Fungersfen).
Kl. 11.	3die Kl.	Engelsk (Hoyer).
	2den Kl.	Naturhistorie (Fungersfen).
Kl. 1.	1ste Kl.	Geographi (Langberg).
	4de Kl.	Geographi (Langberg).
	2den Kl.	Religion (Fungersfen).

Onsdag den 16de Maj.

- Nl. 9. 5te Kl. Historie og Geographi (Langberg).
4de Kl. Geometri (Hommel).
2den Kl. Engelsk (Hoyer).
Nl. 11. 3die Kl. Naturhistorie (Jungersen).
2den Kl. Historie (Langberg).
1ste Kl. Tydsk (Hoyer).
Nl. 1. 4de Kl. Naturhistorie (Jungersen).
3die Kl. Geographi (Langberg).

Torsdag den 17de Maj.

- Nl. 9. 5te Kl. Fransk og Naturhistorie (Jungersen).
4de Kl. Dansk (Langberg).
3die Kl. Tydsk (Hommel).
Nl. 11. 4de Kl. Religion (Tolstrup).
3die Kl. Dansk (Hoyer).
Nl. 1. 2den Kl. Geographi (Langberg).
1ste Kl. Religion (Høeg).

Fredag den 18de Maj.

- Nl. 9. 5te Kl. Dansk (Langberg).
4de Kl. Tydsk (Hoyer).
3die Kl. Religion (Jungersen).
Nl. 11. 4de Kl. Fransk (Jungersen).
2den Kl. Dansk (Hoyer).
1ste Kl. Regning (Koch).
Nl. 1. Sang.

Løverdags den 19de Maj Kl. 9 meddeles Disciplene Udfaldet af Examen samt de forstjellige Klasseomflytninger.

Med den mundtlige Deel af Examen vilse Disciplenes skriftlige Arbejder tilligemed Skrive- og Tegneprøver være fremlagte.

Til at overvære Examen indbydes Disciplenes Forældre samt Enhver, der interesserer sig for Skolen.
